

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 8.

V Ljubljani, v četrtek 10. januarija 1889.

Letnik XVII.

Avstrijski socializem.

II.

△ Čuli smo že večkrat trditev, da je socializem mlajši sin liberalizma, in kar se tiče sovražstva proti veri, je ta trditev resnična. Socialisti so se od liberalcev naučili onih praznih fraz o prosveti, napredku, omiki itd., s katerimi zagovarjajo svoja načela.

Na shodu je bil tudi neki Holzhammer s Tirolskega, ki je govoril o Liechtensteinovem šolskem načrtu ter povdarjal potrebo, da se vera popolnoma izbacne iz šolskih sob. „Knez Liechtenstein trdi,“ tako je govoril imenovani poročevalec, „da ne misli ovirati omike, temveč le to želi, da žid ne poučuje kristijana, in zato je nasvetoval novo šolsko postavo. Take pravljice verujejo na deželi, dolžnost delavcev pa je, da ljudstvo poučijo o pravih razmerah kneza Liechtensteina.“ Holzhammer je dalje govoril o neki knjižici profesorja Rohlinga, v kateri je zasledil naslednji stavek: „Mi katoliki hočemo, da se nadnaravno obrača na naravno. Kdor ne veruje nadnaravnih nauk, ni vreden, da bi naše otroke poučeval.“

Na to odgovarja Holzhammer: „Ali ne potrebujemo luči mej narodom? Ali niso taki pojavi nov dokaz, kako s te strani vznemirjajo narod? Mi hočemo razširjati resnico. Vednost je povsod jednaka, na jugu in severu, ona je resnica, ki pomirja in uči, da so vsi ljudje bratje.“

Kakor se vidi, bral je pridno ta Holzhammer liberalne časnike. Iste fraze, isto pretiravanje, isto sovražstvo proti veri. Ni Boga, ni večnosti, torej ni treba verske šole. Vendar so ti socialisti odkritosrčnejši od liberalcev, ker vsaj pokažejo v ozadju obešene na klinih vse „nazadnjake“.

Socialisti vedno kriče o krivicah proti „proletarcem“, a na drugi strani kličejo vlado na pomoč ter ji takorekoč vsiljujejo oblast, katero vlada deli z državljani. Izgovarjajo se s tem, da v brezverski šoli vlada ne pritiska, marveč pusti prosto vest. Stvar je prejasna, da bi se z njo pečali. Tudi se-

danja šola, delo liberalcev, jim ni všeč, ker marsičesa nima, kar si želijo.

Kje naj iščejo delavski stanovi svoje sovražnike? Tu opozorimo le na jeden slučaj. Prve dni decembra je bila končana pravda znane tovarne v Mödlingu. Jeden sam tovarnar je na dan izdelal 500 parov čevljev, torej na leto 183.000 parov. Dunaj šteje s predmestji 1.200.000 prebivalcev. Ako potrebuje vsak brez malih otrok na leto po dva para čevljev, trebalo bi do dva milijona parov. Ko bi imel Fränkl deset posnemalcev, je nekaj tisočev čevljarjev na Dunaji brez kruha, postanejo proletarci.

Ravno tako je tudi z družimi izdelki. Oglejte si velika skladišča oblek s stalnimi priporočili v listih. Lastniki teh skladišč gradé si palače in imajo svoje vratarje, strežaje, lovce itd.; revni krojači pa, ki delajo noč in dan, stradajo kruha. Jednako je z izdelovanjem pohištva. Mizarji izdelujejo orodje, trgovec pa, večinoma žid, prodaja blago. Mizar torej ni plačan od kupca, marveč od trgovca. In to bi mogli trdit o vseh rokodelcih. Stroj dela na mesto stoterih rok, in kje naj si služijo kruha ljudje, katere je stroj prognal? Mnogi se sklicujejo na Ameriko in Anglijo, kjer vse delajo le stroji, in vendar imajo ljudje še mnogo dela. Vsaka primera je šepava. Anglija ima svoje naselbine, za katere izdeluje mati-dežela potrebne stvari. Amerika pa ima še mnogo neobdelane zemlje; kdor se ne more preživiti z rokodelstvom, zasluži si kruh s poljedelstvom.

Ali takih razmer ne najdemo nikjer v srednji Evropi. Industrija ima delavcev dovolj, in če jih nekaj stroj prežene, delati morajo kot navadni dni-narji. Zato si je Nemčija takoj po francoski vojski poistala naselbino, kjer si vsaj za silo kruh služijo delavci, ki so bili domá brez zaslužka. Pri nas v Avstriji imamo preveč opraviti z drugimi vprašanji, toda prej ali slej bode tudi pri nas socialno vprašanje postalo nevarno. Mi živimo v času sovražstva in zatiranja, a to je posledica brezverstva. Naši židovski in vsi liberalni listi na široka usta oznanjujejo liberalizem in humanost kot pogoj človeške

sreče, a tega ti čudaki ne pomislijo, da brez vere ne bode prave sreče. Brez vere zdijva človeštvo, akoravno bode brezverska veda napredovala, a ta napredek je le posnema paganskih naprav. Krščanstvo je Evropi prineslo kulturo, brez krščanstva mora propasti vsak dober napredek. Tudi delavci so ljudje in imajo pravico živeti v državi; kdor jih zatira, preganja in zaničuje, pregreši se proti Bogu in državi. A če bodo židje govorili v imenu delavcev, kakor zadnjič v Hainfeldu, obrniti se mora od njih vsak pošten človek, ker taka načela, kakršna sta na shodu razvijala žida dr. Adler in dr. Braun, ne strinjajo se niti s katoliško, niti z državno moralno.

Obresti v socialnem oziru.

Pristavek.

(Dalje.)

Skrbimo, da se tudi nam ne bo treba umakniti barbarom. Se vé, ko bi se le v eni deželi ali v eni državi spoznala lihvarska pogubnost, bi to še ne zadostovalo. Obrestno vprašanje je mednarodno, svetovno, zato mora priti velika večina držav, oziroma zakonodajalnih zastopov do pravega prepričanja, da bi bil vspeh zagotovljen. Oziraje se na sedanje okoliščine, si res ne moremo misliti, da bi obrestno vprašanje kmalu prišlo na splošni dnevni red. A kdo bi bil pred letom mislil, da bo afriško suženjsko vprašanje tako splošno v Evropi na vrsti?

Gorje nam, ako se nekonfesionalna šola kmalu ne odpravi; a še bolj gorje nam, ako se obresti kmalu ne odpravijo. Tolerancija je opravičena, ali nekonfesionalna šola in obresti niso opravičene.

S krščanskega stališča se dá proti protinacionalnosti obresti edino le ugovarjati s sedanjo cerkveno tolerancijo. A mislim, da sem dokazal, da je ta ugovor ničeven. Se vé, popolnoma se nam ničevnost tega ugovora pokaže še-le, ako se ozremo v uk in zgodovino sv. cerkve. Povsod se obresti kar naravnost obsojajo. O tem bi se dale napisati cele knjige. A za moj namen zadostuje, da navedem le naslednji stavek iz krščanske morale: Vsak do-

LISTEK.

Za poklicem.

(Češki spisal Fr. Jurij Kostál.)

Mnogovrstna, iz različnih kotov zemlje zbrana družba; kakor že navadno v toplicah! — Tu tolst bankir, ki je prišel semkaj zmanjšat za nekoliko odstotkov svoj trebušni premer, in poleg njega nadpolna njegova hčerka, ki gleda izzivajoč okoli sebe, ko da bi radi očetovih milijonov zaslužila posebno pozornost. A njima nasproti sedi, zadovoljno pred se zroč, človek, propadnik, ki je obogatel z goljufo na razvalinah sreče drugih ljudi, in sedaj kot zasebnik uživa mirno in zadovoljno svoje bogastvo. In pri strani na razkošnem divanu odpočiva visoka dama, bajé soproga višjega uradnika. Dvori pa ji neprenehoma modern „dandy“-baron ali celó sin kakega „živinskega prekupeca“, jeden izmej onih, ki si z očali na očeh, a s puhlostjo v glavi domišljajo, Bog vé, kaj so, in lahkomisljeno razsipljejo krvavo pridobljene očetove novce. Ti to lahko delajo — ali da predaleč ne zaidem, izpopolniti hočem raje sliko te mnogovrstne družbe. Dolgo to

ne bode trajalo! Omejim se tako že le na mal, topel salon hôtela „G.“, kamor se je zatekla moja družba nekega poletnega dne, ko je začelo grometi za gorami in je navstalo mrzlo, deževno vreme. Kje pa bi vam tudi mogel predstaviti celo topliško družbo, ki se je v tem deževju razpršila po vseh prostorih velikega, krasnega hôtela? To bi bilo pač težko! Kaj pa li more reči o taki veliki gospodi človek — kakor sem jaz? (O meni splošno pravijo, da ljudi malo poznam.) Kaj pa li more reči tak človek o tem ali onem: Morda li, ta pa ta je to, a oni pa oni je ono? Človek gleda v tej množici danes nekoga in ga vidi, kako se ljubko zabava z ženskim spolom, gleda, kako ta spol ne vé, kam naj se prej ozre, kaj naj bolj občuduje na tem gizdalínu, graciozno njegovo gibanje, ali sladke besede ali slednjič te skrbno zavahane brke. A jutri? Jutri nastane ropot po toplicah, da je utekel blagajnik te pa te hiše. A to je bil ta, katerega krasni spol ni mogel zadosti občudovati, a na katerem ni bilo nič občudovanja vrednega!

Vprašam vas: Sem vam li mogel véraj tega človeka z gracioznim gibanjem, s sladkimi besedami in skrbno zavahanimi brkami predstaviti kot — tatú? — Vso topliško družbo predstaviti je torej

težko. Kakor sem rekel, omejim se le na ta mali, topli salon, v katerem veste že, da odpočiva bankir z izzivajočo hčerjo, sam s seboj zadovoljni propadnik in „dandy“, ki zabava soprogo visokega uradnika. Da bi družba bila popolna, uvedem še dve osebi, ki sem si ji radi kontrasta pustil za nazadnje. Poglejte tam onega visokega! Sedeč poleg zadovoljnega propadnika politizuje, ko da bi se bil naučil od samega Napoleona III.! „Dandy“ pravi, da je to žid — in ne moti se; kdo drugi bi v svoji politični besedi gotovo ne bil tako vztrajen! Neprenehoma hoče le on govoriti. Beseda mu teče ko voda, a ne ko voda čistega potoka tam za topliškim parkom, marveč ko voda kalnega hudournika, kadar vihra besni in dež curkoma lije. Prosim vas! Politizuje in poljubuje pri tem Bismarcka in ne more priti do imena slovanske misli. Ostal sem pri tem dlje, kakor sem rekel, radi kontrasta. Da, radi kontrasta nasproti tam tihemu starcu z osivelo glavo, ki sedi nekoliko proč od visoke gospode, ko da bi ne spadal semkaj. In vendar je najdlje tu. Prišel je se je v majhnem nepripravnem vozu, ves zavrt v gorke zavijače radi trganja po udih. Prišel je še pred „dandyjem“, kateri je tako zgodaj prišel le zato, da bi dobil pripravno stanovanje z

biček od posojila samega na sebi je lihvarski in zategadelj prepovedan po natornem, božjem in cerkvenem pravu.

Časi se res izpreminjajo, a natorno in božje pravo je vedno neizpremenljivo. Zato so obresti bile, so in bodo vedno protinatorne in krivične. Se vé, razločevati moramo med formalnim in materialnim zadolženjem. Jemanje obresti dandanes večidel ni formalno zlo, materialno zlo je vedno. Zato so tudi vse sedanje socijalne razmere, v kolikor se naslanjajo na obresti, protinatorne in krivične.

Z energično doslednostjo si je v zadnjem stoletju kapitalizem prizadeval spraviti vse socijalno-gospodarske razmere v zvezo z obrestmi in dobiti si jih v svojo oblast. In res se mu je vse posrečilo; le nekoliko cerkvenega in fidejkomisnega imetja je ostalo izključenega od možnosti priti v obrestno oblast. Vse stanovsko in družinsko imetje se je izpremenilo v privatno last, vse v kapital, ki naj bi donašal obresti. Gozdi in pašniki so bili občinski, v njih je imel kmet za vse slučaje zavarovano pašo, steljo in drva. A zaradi čistega dobička so se morali razdeliti, da bi ubožanemu kmetu prav nič ne moglo ostati. Ko bi se voda in zrak mogla izpremeniti v privatno last, gotovo bi se izpremenila. Le pomislite, kako ogromen kapital bi bil to in kako velike obresti bi dajal, ko bi si morali reveži vodo in zrak kupovati!

Divide et impera! Kapitalizem je razdelil vso zemljo, vse družbe in stanove, in zdaj kaj lahko gospoduje nad konglomeratom posameznih atomov in individuov. Njemu mora posredno ali neposredno vse dajati tribut, on pa od svojega čistega dobička ne plačuje nikakoršnega davka. Kmet plačuje ravno toliko davka, ako ima tri tisuč dolga ali pa tri tisuč na posojilu. Na vzajemno papirno rento se je naložilo 16% davka, zato je pa njen kurz dobrih 82, med tem ko je kurz davka proste papirne rente pičlih 98. Ko bi finančni minister razpisal novo posojilo s 50% davka, bi se kapitalistom prav nič ne zameril. Kurz bi bil polovico manjši in ves davek bi bil fiktiven. Ako hoče kapitalist svoj denar dejati v kako podjetje, dobro premisli, koliko bi po odbitih troških in davkih denar dajal čistih obresti. Ako se prepriča, da bi denar ne dajal večjih obresti kot v državnih papirjih, se gotovo podjetja ne poprime.

Ljudje res mislijo, da kapitalisti neznansko velike davke plačujejo; a v resnici ni niti krajcarja direktnega davka od vseh obresti. Kapital je mednarodni, on se ravna edino le po popraševanju in ponujanju. Prav lahko bi se na obresti davek naložil, zato bi pa ali obresti poskočile ali pa kuz pal.

Od dela, od posestva, ki se mora obdelovati, plačuje se davek, od dohodkov brez dela, od čistega dobička ali obresti se pa nič ne plačuje! Je li pravično, da morajo samo oni, ki si z delom kruh služijo, davke plačevati? Večje krivice si pač ne moremo misliti. Da, naše socijalno-gospodarske razmere so krivične zaradi obresti in ta krivica se dá odpraviti le, ako se obresti odpravijo.

Ako hočemo presojevati dovoljenost obresti, moramo razločevati med notranjimi in vnanjimi razlogi. Notranji razlogi so ostali isti, ki so bili nekaj,

niso se prav nič izpremenili. Obresti so vsaj materialno ravno tako krivične, kakor so bile nekaj.

Pravi se: dandanes so se razmere predrugačile. Na eni strani stoji delavec z golimi rokami, na drugi strani pa kapital. Ako bi kapital delavcu ne pomagal, moral bi delavec od glada poginiti. Ker pa kapital delavcu pomaga k zaslužku, mora imeti tudi kapital od dela obresti.

Tu je treba najprvo vprašati, je li natorno, da so na eni strani delavci brez vseh pripomočkov, na drugi strani pa bogatini brez vseh dolžnosti? Kdo je provzročil, da se je delo, ki je bilo prej združeno s posestvom, ločilo od posestva? So li ljudje prostovoljno zapustili posestvo? Kapitalizem je s svojimi obrestmi pregnal ljudi s posestva in se sam polastil posestva. Razloček med delavci in posestniki ni natorni. Po natorni zapovedi mora biti vsak človek delavec in vsak človek mora imeti kolikor toliko pravice do posestva. Kolikor dlje bodo obresti, toliko bolj se bodeta ločila delo in posestvo. Ako pa obresti odpravimo, pa kmalu pridemo v natorno stanje, v katerem se bo delo zopet združilo s posestvom. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. januarija.

Notranje dežele.

„Wiener Abendpost“ objavlja nadrobno sestavo, po kateri se je povodom *cesarjeve štirtidesetletnice* darovalo v Cislitvaniji za dobrodelne zavode, zaklade in ustanove vsega skupaj 16,180.244 goldinarjev.

„Münchener Allg. Ztg.“ in za njo „N. Wiener Tagbl.“ sta poročala o bližnjem odstopu *domobranskega ministra* Welsersheimba in *češkega namestnika* barona Krausa. Ta vest je popolnoma izmišljena, vendar pa se z mnogih strani pritrjuje, da stališče domobranskega ministra ni posebno trdno. O njegovem odstopu se na nobeden način ne more govoriti vsaj toliko časa, dokler ne bo rešila gospodarska zbornica orožne postave. Kar se tiče Fml. barona Krausa, trdi se, da bo prevzel višjo vojaško pravosodno službo, toda to bo še le tedaj mogoče, ko bo postal novi vojaški kazanski zakonik pravomočen.

Ministerski predsednik *Tisza* se je predvečerašnjim dopoldne posvetoval s skupnim vojnim ministrom Bauerjem in grofom Kálnokyjem, popoldne pa se je odpeljal v Budimpešto. Toliko je sedaj gotovo, da bodo delegacije takoj po sklepu orskega državnega zbora zborovale na Dunaji, skoraj gotovo začetkom maja.

Vnanje države.

Srbsko ministerstvo je izdalo uradno spomenico, ki slove: „Nj. veličanstvo se je zahvalilo kabinetu gospoda Nikole Kristića za nove dokaze zvestobe in udanosti nasproti hiši Obrenovićev, kakor tudi za nepristranost pri zadnjih volitvah. Akoravno vsakokasna večina skupščine ni merodajna za obliko ministerstva, vendar meni Nj. veličanstvo, da je korak kabinetov le njemu na čast in dokaz, kako dobro razumeva politični položaj. Zaradi tega jemlje Nj. veličanstvo odstop ministerstva na znajje, pridržujoč si pravico, da pozneje drugod oddá na razpolaganje dane portfelje. Ob enem pričakuje Nj. veličanstvo od domoljubja ministrov, da bodo i v bodoče opravljali svoje posle z isto nepristranostjo, kakor doslej.“ — Kdor prečita to spomenico, vprašati se mora takoj, kaj namerava kralj z odlašanjem na nedoločen čas, ako je namreč

obseg spomenice primeren kraljevim nameram. — Ruski poluuraadni listi opominjajo srbske radikale, naj se čuvajo in ne dajo premotiti z navideznim Kristićevim odstopom, kajti dokler je ta mož na vladnem krmilu, toliko časa je mogoče, da se naprednjaki zopet pokažejo na političnem povračju.

„N. F. P.“ poroča iz Podvolozyska ob *ruski* meji: „Prebivalcem v Voloczysi se je naznanilo, da bodo prišli dne 8. t. m. kozaki proti meji, kjer se bodo stalno nastanili; pozivljajo se tedaj prebivalci, da preskrbé potrebna stanovanja in kuhinje. Tudi se bo v Proskurovu nastanjen pešpolk pomaknil proti meji. Zgorajšnji kozaki bodo prišli iz Zarzovstva, kamor je namenjena druga konjica iz notranje Rusije.“ Verojetnost te vesti ni posebno velika, ako se pomisli, da je poljskega vira. Poljsko časopisje je namreč slovito vsled svojih iznajdenih političnih novic, posebno kar se tiče Rusije.

Nemški državni zbor je predvečerašnjim pričel svoje delovanje. Z zanimanjem pričakujejo vsi poslanci brez razločka strank napovedano predlogo o vzhodno-afriških zadevah. Po najnovejših poročilih imenovala bode vlada stotnika in afriškega preiskovalca Wissmanna za državnega komisarja v vzhodni Afriki, ter mu bode podredila varstveno vojno, ki se bode sestavila v Nemčiji sami. Vendar pa bode naselbinsko-politična vprašanja, katerih slabi vspehi so provzročili v celi državi toliko razburjenost, potisnil v kot dopolnilni kredit 50 milijonov za topništvo. Vzlic preklicem „Köln. Ztg.“ namerava vlada namreč predložiti državnemu zboru to večjo zahtevo.

Francoski senat in zbornica sta se otvorila predvečerašnjim. Zbornica si je izvolila predsednikom Méline-a. Danes imata oba zopet seji, v katerih se bodo volili posamezni odseki. — Okrožnica Jacques-ova volilem pravi: „Klerikalizem vodi v boj vse nezadovoljneže in sovražnike republike, katerih zastavonosec je Boulanger. Povrnitev k osebni oblasti bi bilo onečaščenje in propad republike. Upam, da bo Pariz glasoval za edinega kandidata republikanske stranke... Vaše glasovanje ne bo glasovanje suženjstva. Ne bodete korakali na volišče, da bi zahtevali vladarja. Vsak vaš volilni klic naj se glasi: Živela republika!“ Jacques je predsednik glavnemu совету Seine-departementa, ob enem pa tudi prodajalec žganja. Ni čudo tedaj, da diši njegova okrožnica tako po patoki. Znan je malo v Parizu, razven mej žganjarskimi krčmarji. „Temps“ obžaluje, da se je temu možu izročila kandidatura, enako pišejo tudi ostali republikanski listi, vendar pa priporočajo njegovo izvolitev nasproti Boulangerju. Boulanger ima dosti upanja, da prodere. Do pred tremi dnevi so stale stave na njegovo izvolitev kakor 3: 1.

„Agenzia Stefani“ preklicuje vest, da namerava *italijanska* vlada vsprejeti posojilo, ali sploh izvršiti kakovo kreditno operacijo, ker ji tega ni treba. Državne finance so za sedaj še take, da se bode proračunska potrebščina pokrila brez izjemnih naredeb.

Mej *rumunsko* vladno večino je nastala resna kriza. Neodvisni konservativci so odločno odklonili zvezo z junimisti. — „Epoce“ poroča iz Sofije, da so tam zasledili zaroto zoper princa Ferdinandanda, ter o pravem času preprečili njene nakane. Glavni zarotniki so: dva popa in dva v Bolgariji nastanjena Srba, imenom Petrović in Stupsić.

V *turškem* ministerstvu se bodo v kratkem vršile premembe. Minister zunanjih zadev, Said paša, bode po splošnjem mnenju postal veliki vezir. — Angleški veleposlanik White je interpeloval turško vlado zaradi tega, ker je djala pod prepoved železnično črto Hajdar-Paša-Ismidt. Veliki vezir mu je odgovoril, da je turška vlada poslala vse dotične listine svojemu veleposlaniku Rustemu paši v London, da opraviči postopanje svoje vlade.

Senat *Združenih držav* v Washingtonu je dne 7. t. m. z 49 proti 3 glasovom v tajni seji

lepim, pripravnim razgledom na „promenado“. Sedi tukaj starček, ko da bi ne spadal semkaj. A vendar ima najstarejšo pravico — ker tam za ono veliko pečjo izbral si je koj v začetku že najboljši, najmilejši prostor. Drugače je sedel tu sam, nikdo drugi ne. Danes pa ga je prepodila od ondod ta visoka gospoda, bežeča pred nevihto. Ali on se ne zmeni za to. Sedi tiho nekoliko oddaljen od njih, ko bi jih niti ne bilo tu! To je že navadno pri smehljajočem se, dobrovoljnem obličji, pri modrih in po bolesti spokojno pred se gledajočih očeh, to je že navada sedeti v ozadji in ne se vtikati v imenitno, visoko družbo. In vendar jim ta tihi starček ne dá pokoja. Šepetaje se izprašujejo, kdo da je pač to. — Ko bi mogli pogledati pod črno suknjo, v katero je starček zavil, in bi videl, da se pod njo sveti svečeniški ovratnik — vedeli bi koj in ne bi se morda potem brigali za tega duhovnika kakor je navada v velikem mestu — bankir in čarna njegova hčerka in oni politizujoči žid! Ali tako? Ugibljejo in ugibljejo! Gospod bankir bi rekel, da je to Anglež, ko bi tega ne zanikavalo celo obličje, tako dobrovoljno in prijazno. Hei njegova, kateri je pri svojih milijonih dovoljeno biti romantični, slutiti, da je slednjič to kak skrivnost

knez. Goljuf (propadnik) hoče tudi nekaj šepniti, pa misli vrsté se mu preveč počasi. Ravna jo se najbrž po svojem gospodu. In politizujoči žid? Ta bi rekel, da je to Čeh, sedeč po modrih očeh — ali brani mu zopet smehljaj poln miru in dobrote. Kajti pred očmi so mu ta trenotek grozne prikazni s Huhle, in predstavlja si vsakega Čeha kot sovražnika divje besnečega, z rokavi zavihanimi do ram, a s pestjo grozeče namerjeno! Ni možno, da bi to bil Čeh! — — —

Le gizdalin, „dandy“ moderne vrste, se ne zmeni za starčka. Kaj mu mari za starca? Njemu se smehlja bodočnost, kaj mu je torej mari ta starček, ki je semkaj prišel s „pravega vzroka“, zdraviti se namreč. Da, smehlja se mu bodočnost! Pred njim je soproga visokega uradnika, morda celo — ministra, potem pa že velja, da se bavi ž njo in doseže milost v očeh imenitne gospe! In on jo tudi doseže — da doseže, vkljub tej ponosnej, izzivajočej krasotici s svojimi milijoni. Izgubila je namreč ošabna ta gospica neke na sprehodu zlato zapestnico. On se jej ponudi, da jo hoče poiskati in da jo poišče, naj pri tem izgabi svoje življenje. Ona pa se radi tega razjezi, ošabno pogleda ga — in? — . In ponosno sname z bele roke še drugo zapestnico in

vrže jo v potok, češ imam jih še toliko, kolikor je dni v letu, ne potrebujem te.

Radi tega torej kljubuje bavi se „dandy“ s soprogo „ministrovo“.

Ali ta zabava, ta zabava!

Dandy je porabil že vse fraze, vse govorniške lepote, o katerih se je jednoč v „kazini“ pridušal prav po plebejski, da se jim ni možno ustavljati — a soproga ministrova gleda ves čas ven, tja, odkoder je burja in vihra zapodila celo družbo v salon k topli peči! Gleda, kako vihra zaganja kaplje v okno in posluša, kako zdaj pa zdaj ogenj praskne v peči in kako grom stresa kristalne šipe prijetnega salona. Grom pa je pretrgal sploh vso zabavo. Hei milijonarjeva se bojzljivo pritisne k očetu in do cela zabi na izzivajoče poglede svoje, propadnik (goljuf) premiče se nestrpljivo, in žid? Temu je pretrgel grom in v okno zapletajoč se dež ravno v sredi njegov gover! Ravno, ko je vitežki pregnal ruske orle iz Evrope in ko je v Pragi vodjam naroda na glavo nasadil „pikhaube“ in sam oblekel se v zlato „premier ministra“.

Po zabavi je!

(Dalje sledi.)

eprejel predlog, po katerem bo vlada Združenih držav v Ameriki smatrala kot škodljivo opravičenim koristim države in protivno njenemu blagru vsako zvezo s strani katerekoli evropske velesile z gradnjo ali nadzorovanjem kateregakoli prekopa čez dariško medmorje ali pa v srednji Ameriki. Predsedniku se je naročilo, naj ta sklep naznani vsem evropskim državam.

Havasovo izvestje poroča iz Kajira dné 8. januarija: Govori se, da je bila včeraj v *Suakimu* bitka, pri kateri je imela egiptska vojna velike izgube. — Kozak Ašinov se je dné 5. t. m. vkrcal v Port Saidu, da se odpelje v Abesinijo. Méni se, da bode v Assabu stopil na suho.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 4. januarija. Na Igu so dobili meseca novembra nove orglje, ki jih je izdelala dobro znana firma bratov Zupanov v Kamni Gorici. Orglje, že po vnanosti lepe in vjemajoče se ugodno s cerkvenim zlogom — imajo v glavnem manualu 9 registrov: Bordun 16' (pokrit), principal 8', gambo 8', votlo flavto 8', krit 8', gamzov rog 4', oktavo 4', kornet in miksturo; v postranskem manualu 5 registrov: goseljski principal 8', harmonično flavto 8', nebeški glas 8', dolče 4' in vijolino 2'; v pedalu 5 registrov: subbas 16', principalbas 8', oktavbas 8', pozavno 8' in flavtni bas 4'; slednjič 6 zbiralnikov (3 za roke, 3 pa za noge) za manuala, pedal, oktavo, forte, mezzoforte in piano. Vseh piščal je skup 1015, in sicer 646 cinastih, 284 lesenih, 58 iz cinka v ognji pocinjenega, pozavna ima še 27 cinastih nožnic in 27 cinkastih trobent. Pri cinkastih piščalih so vsi deli, ki ton proizvajajo, iz cina; meh je prav lahek, sapnica na stožce z dvojnimi sapnim zatvorom, tako da dobi vsak register dvojno sapo, ki jo izpuščata dva navpična velika stožca. Mehanika je z natančno marljivostjo izdelana, igra je jako lahka, sploh vse je skrbno in lično napravljeno, kakor je bilo že večkrat poročano o umotvorih naše domače firme. Tudi intonacija posameznih registrov je čista in značajna, samo pri igri s polnimi orgljami se čuti, da je treba srednji leži nekoliko več jedra, kar bode omenjena firma v spomladi, kader bo vreme ugodno, tudi popravila. Gg. bratom Zupanom namreč je bilo večkrat očitano, da izdelujeta preveč kričeče registre, da so piščali premočno intonovane; da torej pokažeta, kako znata tudi nežne, fine glase narediti, podala sta gg. brata Zupana s temi novimi orgljami tudi dokaz tega. Prav dobro bi vse bilo in prav lepo bi se nežni glasi pri polni igri vjemali, ako bi bilo sploh več registrov, torej več močnejših; tako manjka gornjemu manualu srednja leža, ker je dolče 4' pretih in tudi ostali 3 registri sicer nežno, jako lepo, a pretiho intonovani. Pa, kakor je bilo že rečeno, bodo se ti mali nedostatki kmalu popravili in lepe nove orglje že o Velikonoči močnejše zadonele, lepi glasovi pevskega zbora pa zraven zapeli radostni „Alleluja“.

Preč. gosp. župniku J. Dolencu gre glavni del zahvale, da je lepi svoji cerkvi oskrbel tako lepe orglje — ki stojé samo 2450 gold. — in da podpira marljivega organista g. Migliča, ki se hvalevredno trudi s svojim pevskim zborom. Predno zaključimo dopis, bodi še v čast domače industrije in umetnosti povedano, da je firma „Brata Zupana“ bila odlikovana na bruseljski razstavi s svetinjo in diplomo, ter da sta oba gospoda od akademije znanosti in umetnosti bruseljske imenovana udoma. Sam najslavnejši mojster-orgljar Walcker vabi oba gospoda v svojo tovarno v Ludwigsburg, naj mu izroči iznajdbo v ognji pocinjenega cinka pod ugodnimi pogoji, h čemur mi voščimo marljivim domačim umetnikom v orgljariji iskreno srečo!

Iz Ribnice na Dolenjskem, dné 9. januarija. V ponedeljek ob 6. uri zjutraj umrl je tukaj po daljši bolezni na pljučah v 68. letu svoje starosti občešpovani gosp. Janez Podboj, posestnik, mesar in gostilničar na daleč na najboljšem glasu stoječe gostilne „pri Cenetu“. Rajniki bil je dober oče, skrben gospodar in trgovec, blagega in usmiljenega srca; njegova hiša bila je vzgledno krščanska in narodna; z izvauredno umnostjo, z neutrudno marljivostjo in varčnostjo pridobil si je bil v teku svojega devetindesetletnega gospodarstva lepo premoženje, dasi ga je vzgoja sedem sinov veliko stala. Bil je v prejšnjih letih tudi župan ribniški in v jedni dōbi ud c. kr. okrajnega šolskega sveta kočevskega.

Njegovega pogreba, kateri je vodil prečastiti gosp. kanonik in dekan Martin Skubic z asi-

stencijo, vdeležilo se je danes poleg mnogih sorodnikov jako mnogo odličnega in priprostega občinstva, v dokaz priljubljenosti in spoštovanja, koje je ranjki užival med tukajšnjim prebivalstvom. Naj v miru počiva! L.

Slovstvo.

Staroslovenski „Jezičnik“. Knjiga Slovenska v dōbi od IX. do XVI. veka. Spisal J. Marn. V Ljubljani 1888. Ponatis iz „Učiteljskega Tovariša“. Velike osmerke 71 strani. Na prodaj v „Katoliški Bukvarni“; cena 1 goldinar. — Neprestano delavni gospod pisatelj je v lanskem „Jezičniku“ obetal: „Da se v „Knjigi Slovenski“ zadela vrzel med knjigopisjem Čopovim in Castovim, treba bode lotiti se i pisateljev še živečih. Predno pa se teh polotim, poskusim naj po skromni svoji vēdi zagraditi še vrzel med knjigo staroslovensko IX. pa novoslovensko XVI. veka in dati tako „Knjigi Novoslovenski“ znanstveno podlago.“ In gospod konzistorijalni svetovalec je pošteno ter jako spretno spolnil svojo obljubo: letošnji „Jezičnik“ nam podaja, kar Slovenci še nismo imeli — povestnico staroslovenskega slovstva.

Kaj neki boče s to knjigo? „Samouk v staroslovenščini sem (piše g. Marn v predgovoru); poučujoč slovensko mladino nabiral sem o njej znanstvenih podatkov, in kar sem nabral, priobčujem v pričujočem letniku nekaj iz tega vzroka, da nadomestim, kar je bilo tedaj nedostavno, nekaj pa v ta namen, da postrežem slovenskim učiteljem, vzlasti nekdanjim svojim učencem, katerih mnogi že v vseh stanovih delujejo vrlo tudi na književnem polju na čast in korist narodu, državi in cerkvi.“ — Da čitatelji izprevidijo, kako dragocenega zlasti za nas Slovence prevažnega znanstvenega blaga je g. pisatelj z veliko marljivostjo zbral v letošnji „Jezičnik“, naj jim povemo, da 50 paragrafov knjige obravnava: Jezik narodni, materin, slovenščina. — Književnost leposlovna-znanstvena, narodna-umetna. — Književna povestnica, nje delitev in koristi. — Slovani kolike pomembe, v slovstvu jutro — Slovani v Evropo odkod, kedaj in kod, dokod. — V Evropi prvotno kje, kedaj v sedanje domovje. — Kakih lastnosti v naravnem stanju. — V družinskem in narodskem življenju. — Po verstvu pogani, kako njih malikoslovje. — Prve slovanske države in državice. — Razna imena, tuja-domača, občna-posebna. — Sloveni-Slovani, sedaj občno ime, odkod. — Slovanskim rodovom lastna ali posebna imena. — Slovanom poganom pisno slikovno. — Krščanstvo odkod, o sv. Cirilu i Metodu viri. — O slovanskih verovestnikih, poslanica „Grande munus“. — Po krščanstvu pravo pismo, Leon XIII., Hraber, Nestor. — Ciril i Metod kaj spisala slovenski. — Neposredni učenci, sveta sedmorica, v Panoniji in Moraviji. — V Bolgariji, posredni učenci, zlati vek staroslovenščini. — Ciril in Klemen začetnika pisma slovenskega. — Razna mnenja o postanku Glagolice i Cirilice. — Kedaj to ali ono ime stanovito, alphabetum Hieronymianum. — Jezik in jeziki, v treh vrstah, plemo Indoevropsko. — Primerjajoče jezikoslovje, Indoevropskemu plemenu zadrage. — Narod slovanski, brez vzajemnega, šteje več jezikov. — Kako sta jih razvrstila Dobrovsky, Šafařik. — Kako Miklošič po sorodnosti s staroslovenščino. — Prvega knjižnega jezika slovanskega pravo imenovanje. — Staroslovenščine razmera k sedanjim jezikom slovanskim. — Staroslovenščini osoda v Panoniji, mej Čehi in Poljaki. — Mej Slovenci, Rumuni, Hrvati, Srbi Bolgari. — Mej Rusi, dōba Mongolska, Maksim Grek, Athos. — Osoda staroslovenščini v glagolici nasproti latinici. — Slovstvo glagolsko i cirilsko, delitev spomenikov. — Spomeniki staroslovenski, panonski i nepanonski. — Staroslovenske vēde prvi buditelji: Dobrovsky, Kopitar, Vostokov. — Druga trojica: Šafařik, Miklosich, Sreznevskij. — Češki: V. Hanka, Hanuš, Geitler, Hattala. — Srbski v Lužicah; Nemški: Schleicher, Bopp; Slovaški; Poljski. — Ruski: Preiss, Grigorovič, Bodjanskij, Hilferding. — Srbski: Vuk, Joannovics, Daničič, Novaković, Živanović. — Hrvatski: Gaj, Kurelac, Kukuljevič, Brčić, Rački, Ljubić, Črnčić. — Vatroslav (Ignatij Vikentijević) Jagić. — Slovenski: Bohorič, Japel, Jarnik, Metelko, Janežič. — Novoslovenščina ali se je pisala v Glagolici ili Cirilici. — Brizinskih ili Karantanskih spomenikov slovstvena zgodovina. — Zapopadek, beseda, pisava, dōba njihovega spisanja. — Spomeniki drugi novoslovenski pred XVI. vekom, malemu čislu vzroki. — Novoslovenščina v slovanskem jezikoslovju, knjige o staroslovenščini.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je potrdil sklep deželnega odbora kranjskega, da se za 1. 1889. v pokritje primanjkljaja pri deželnem zakladu poberejo 1. 40 odstotna doklada vžitninskega davka od vina, vinskega in sadnega mošta in mesa; 2. naklada od a) likerjev in vseh sladkih upijanljivih tekočin ne gledé na stopinjo po 6 gld. od hektolitra; b) od vseh ostalih žganih pijač po 18 kr. od hektoliterske stopinje; 3. 28odstotna naklada na direktne davke, uštevši izvanredno državno naklado s pristavkom, da se mora pobirati naklada od žganih upijanljivih pijač v soglasji z deželnima postavama z dne 5. avgusta 1887 in 16. decembra 1888.

(Koncert.) Znani kontrabasist, naš rejak gosp. Blaž Fišer, priredi v nedeljo 13. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani deželne redute koncert. Pri koncertu sodelujejo iz posebne prijaznosti: gospodičina Lujiza Daneševa, g. vitez Ohm-Janušovsky in slavni moški zbor ljubljanske čitalnice pod vodstvom pevovodje g. Fr. Gerbiča. Vspored: 1. E. M. Storch: Veliki koncert za kontrabas, svira gosp. Bl. Fišer. 2. Križkovski: „Utonula“, poje moški zbor ljubljanske čitalnice. 3. a) Bottesini: Elegija za kontrabas; b) L. pl. Beethoven: Velika arija iz opere „Fidelio“, za kontrabas priredil Bl. Fišer, svira gosp. Bl. Fišer. 4. Rossini: Arija iz opere „Seviljski brijač“, poje gospodičina Daneševa. 5. P. de Sarasate-Fišer: „Fantazija o Faustu“, svira gosp. Bl. Fišer. Spremljevanje na klavirju prevzel je gosp. vitez Janušovski. Cerce-sedeži po 1 gld. 50 kr., sedeži po 1 gld., sedeži na galeriji po 60 kr., vstopnice po 50 kr. in dijaški biljeti po 30 kr. dobivajo se v prodajalnici gosp. Hugona Turka na glavnem trgu in v čitalnični trafiki, v dan koncerta pa pri blagajnici, ki se bode odprla ob 6. uri zvečer.

(Poročil) ss je v torek na Dunaji znani preskovalet notranjskih jam g. Viljem Putiek z gospodičino Marijo Kritscha, hčerjo konjiškega nadporočnika.

(Zaroka na belgijskem dvoru) Te dni je bilo po listih razširjeno poročilo, da se bode princ Ferdinand Koburški zaročil z belgijsko princesinjo Henrijeto. To pa je pomota, ker se princ Ferdinand Hohenzollernski, rumunski prestolonaslednik misli zaročiti z imenovano princesinjo.

(Odbor političnega društva „Edinost“) v Trstu posvetoval se je o bližnjih volitvah v mestni zastop ter dne 6. t. m. sklical na dogovor v Trst zaupne moze iz vseh 6. volilnih okrajev. Predsedoval je g. Ivan Nabergoj ter v nagovoru povdarjal važnost volitev in možem polagal na srce, naj vsakdo po svoji moči dela v svojem okraju, da se takoj ustanove volilni odbori, ki naj bi se posvetovali in predlagali svojega kandidata. Pri zborovanji so bili tudi priporočeni gospodje za volilne odbore v posameznih okrajih.

(Personalstand) des Bisthumes Lavant in Steiermark im Jahre 1889 je te dni izšel. Naj povemo iz njega, da ima naša sosednja spodnještajerska slovenska škofija ob začetku tega leta 7 kanonikov, 5 častnih kanonikov, 9 konzistorijalnih svetovalecev (razven kanonikov) in 52 duhovnih svetovalecev. Vseh mašnikov šteje vladikovina 454, izmed katerih je najstarejši še delujoč župnik ter častni kanonik Marko Glaser. Bogoslovceve imajo v semenišči 69, in 4 zunaj hiše; gojencev v deškem semenišči je 44. Farā je v mariborski škofiji 189, lokalij 31, kaplanij 191 (teh je sedaj praznih 72). Cerkvā in kapel je 645.

(Schematismus) provinciae S. Crucis Croatiae-Carnioliae ordinis minorum S. P. Francisci strictioris observantiae ineunte anno Domini 1889 — nam kaže, da ima frančiškanska provincija sv. Križa ob začetku tega leta v 12 samostanih 75 mašnikov, 28 klerikov, 34 lajkov pa 24 v samostanu živečih tretjerednikov. Najstarejši pater v okrajini je č. o. Križolog Groznik v Brežicah, rojen leta 1811 v Višnji Gori. Provinciji na čelu je „minister provincialis“ preč. o. Evstah Ozimek, kateremu so na pomoč pri vladanji okrajine preč. o. Tadej Gregorič, kustos in prokurator provincije, pa č. o. defintorji: Rudolf Dolinšek, Placid Fabiani, Viktor Jerančič in Križolog Groznik.

(Zdravstveno poročilo mestnega fizikata) za mesec november: Poprečno stanje zrakomera je bilo 738.3 mm., temperature + 1.5° C., zračnega pritiska 4.6 mm., mokrote 87%, oblačja 7.7 (0 = popolnoma jasno, 10 = popolnoma oblačno). Zdrav.

stveno stanje prebivalstva je bilo povoljno. Največ je bilo bolnih za katarom, pljučnico in jetiko. Za škrlatinko jih je zbolelo 5, za davico in kozami po 2. Umrlo je v novembru 81 oseb, teh bilo je 32 tujcev; od 1000 prebivalcev jih je torej umrlo 21,5, in sicer za boleznijo možganov 7, dihal 14, srca 3, prebavil 10, vsled prirojene slabosti 5, vsled starosti 14, vsled poškodbe 2, mrtvi so bili rojeni 3, mrtvo najden 1, za jetiko 13, za mrzlico 2, za davico 2, za škrlatinko 1. V deželni bolnišnici je ostalo koncem oktobra 433 bolnikov, prišlo v novembru 322, ozdravljenih in premeščenih je bilo 240, umrlo 32. Bilo je več slučajev mrtvoudnih, umobolnih itd. Na kirurški oddelku je bilo število bolnikov nizko, večinoma nesreče in poškodbe pri tepežih. Na oddelku za kozave sta bila dva bolnika, ki sta prišla z dežele. V vojaški bolnišnici je ostalo 65 bolnikov, na novo prišlo 105, ozdravelo 85, odpuščenih 11, umrl 1. Ostalo jih je koncem meseca 73.

(Kamniška čitalnica) je imela dne 6. t. m. svoj XXI. občni zbor. V odbor so bili izvoljeni gg.: Martin Novak (predsednik), dr. K. Šmidinger (podpredsednik), Josip Fajdiga (blagajnik), L. Styasny (tajnik), Anton Arrigler (knjižničar), odborniki pa R. Fazan, V. Medved, G. Slabajna in Fr. Seničar. Dne 2. februarja bode čitalnica priredila veselico v spomin svoje enindvajsetletnice. —k.

(Naprednjaško društvo) v Laškem na Štajerskem je sklenilo prositi državnega poslanca dr. Forggerja, naj se z ostalimi poslanci opozicije posvetuje, ali ni morda že prišel čas, da zapusté državni zbor. — Srečno pot jim bomo voščili.

(Uprava južne železnice) se peča z dvema načrtoma lokalnih železnic na Štajerskem. Prva črta bi šla od Konjic do hrvaške meje in Krapine in se zvezala z zagorsko železnico. Druga črta bi bila Spielfeld-Radgona proti črti južne železnice Pragarsko-Čakurn.

(Umrli) je včeraj popoldne krojaški mojster J. Milavec. Bil je posebno priljubljen in marljiv ud „Kat. družbe rokodelskih pomočnikov“. Pogreb bode jutri o polu petih popoldne. N. v m. p.!

(Priprezna cena za Kranjsko) je brez razločka določena od 1. jan. do 31. dec. 1889 na 9 kr. od konja za jeden kilometer.

(V Ratečah) na Dolenjskem je bil dne 6. t. m. izvoljen načelnikom trga g. Fr. Juvančič in blagajnikom g. J. Vogel. Na predlog načelnikov je bil g. J. Gorup izvoljen častnim članom.

(Nesreča.) Minoli teden je 13letni deček Maks Trost na Slapu sekal drva. Sekira mu je odletela iz rok in zadela 9letnega dečka, ki je stal poleg njega. Nesrečnej je vsled rane umrl.

(V Trbovljah) so v minolem letu izkopali nad 7 milijonov stotov premoga.

(Vabilo) k veselici, ki jo priredi čitalnica postojinska v nedeljo 13. januarja t. l. v svojih prostorih. Vspored: 1. S. Jenko - A. Nedved: „V ljubem si ostala kraji“, moški zbor. 2. Gounod: „Faust in Margareta“, svira na citre g. Al. Lavrenčič. 3. Stritar-Kocijančič: „Slovo“, moški četverspev. 4. „Srečno novo leto“, vesela igra v jednem dejanji. 5. Loterija. 6. Prosta zabava. Začetek ob polu osmi uri zvečer. Vstopnina za ude samce 30 kr., z družino 50 kr.; za neude samce 50 kr., z družino 1 gld. K prav obilni vdeležbi vabi ODBOR.

(Petelin s štirimi nogami.) V Celovcu je v neki prodajalnici razstavljen natlačen petelin s štirimi nogami, ki je vzrastel na nekem posestvu v celovski okolici.

Telegrami.

Dunaj, 10. januarja. „Wiener-Zeitung“: Cesar je povzdignil barona Hübnerja v grofovski stan. — Listi poročajo, da se danes prično pod predsedstvom nadvojvode Albrehta

posvetovanja zaradi novega vežbalnega reglementa za pehoto, ki je postal potreben vsled nove puške-repetirke.

Dobrovnik, 9. januarja. Iz Cetinja se poroča, da bode črnogorski kralj Nikolaj odpotoval v Peterburg, kamor bode došel sredi tekočega meseca.

Berolin, 9. januarja. V kratkem se bode zaročil ruski prestolonaslednik s hesijsko princesinjo Alico.

Listnica opravištv:

G. A. J. v V.: Da pošteno. Se je zgodilo, le naročite, da se dobro pregleda, oziroma na dotičnem kraju popraša. Ako pa ni, naj se nam javi, da nemudoma potrebno ukrenemo! Bog plačaj! Vi ste junak.

G. J. N. v F.: Se zgodilo, a ne plašimo se!

G. J. M. v R.: S poslanim vse plačano za nazaj, a nič ostalo za naprej.

G. M. M. v K.: Vpisali za nazaj, a ostaja na dolgu še za 1/2 pr. leta.

G. M. K. v S.: Vse plačano za prejšnje leto.

G. J. P. v L.: Smo zabičali, ne sme se Vam več pripetiti kaj takega.

G. M. M. v G.: Prav razumljeno, a pri ekspediciji spregledalo število, pa že doposlalo.

Javna zahvala.

Odbor „prost. požarne brambe v Žužemberku“ se s tem izpolnjevaje prijetno dolžnost, najiskreneje zahvaljuje vsem svojim dosedanjim zunanjim dobrotnikom. Darovali so: Slavna kranjska hranilnica v Ljubljani 100 gld.; g. Fran Omersa, trgovec v Kranji 50 gld.; Nj. svetlost knez Karlos Auersperg, 40 gld.; g. E. C. Mayer, bankir v Ljubljani 25 gld.; slav. banka „Slavija“ 25 gld.; g. Josip Dereani, načelnik postaje v Matzleinsdorfu, g. Alojzij Walland, trgovec v Celji in slavna zavarovalnica „Azienda“ po 10 gld.; velečast. g. Dragotin Jančigar, župnik v Koprivniku 5 gld. Prisrčna hvala tudi slavnemu načelniku prost. požarne brambe ljubljanske, katero je našemu mlademu društvu s svojim izkušenim svetom vedno rado postreglo in s tem veliko koristilo.

ŽUŽEMBERK, meseca januarja 1889.

Odbor.

Zahvala.

Za mile dokaze sočutja med boleznijo in o smrti nepozabnega nam soproga, oziroma očeta, čast. gospoda

JANEZA PODBOJA,

in za obilno vdeležitev pri pogrebu srčno hvalo izrekajo vsem sorodnikom in prijateljem

(1) žalujoči ostali.

RIBNICA dne 9. januarja 1889.

Tuji.

7. januarja.

Pri **Matcu**: Dam, zaresnica, s sinom, iz Kočevja. — Markus, Ramm, trgovec, z Dunaja. — Renich in P. Bonetti, trgovec, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Globotschnig, trgovec, iz Kranja.

Katoliška tiskarna
pripravlja raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Umrli so:

5. decembra. Marija Wonča, gostija, 71 let, sv. Petra cesta št. 23, vodenica.

7. decembra. Friderik Gravel, graver, 62 let, pred hišo št. 30 v Florijanskih ulicah, vsled krvavenja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	skakomca v mm	teplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	737,9	—5,8	sl. svzh.	oblačno	0,30
9. 2. u. pop.	736,3	—4,6			
9. u. zveč.	733,6	—5,6	brezv.	megla	sneg
Srednja temperatura —5,3° C., za 2-8° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. januarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 35 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	83 „ 05 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 99 „
Akcije avstr.-ogerske banke	883 „ — „
Kreditne akcije	311 „ 20 „
London	120 „ 95 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 56 „
Cesarski cekini	5 „ 69 „
Nemške marke	59 „ 27 1/2 „

Dve osebi iščete za mesec februarij

stanovanje z dvema sobama,

kuhinja in drugimi k stanovanju pripadajočimi deli.

— Naslov pové upravništvo. (2—2)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljuba Bljansa,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenilke na zahtevanje.

Podobar,
pozlatar.

MATIJA OZBIČ

Umetni
marmorirar.

V KAMNIKU

priporoča se prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v izdelovanje

podob iz lesa, marmor-cementa in peščenca.

Altarje, lece, krstne kamne in obhajilne mize izdelujem podobno pravemu marmelju iz najfinejšega angleskega marmor-cementa.

Prenovljenje lesenih podob, lesenih altarjev, lec itd. izvršim na željo marmorirano ali pa najbogateje polihromovano. — Vsa cerkvena dela, spadajoča v mojo stroko, kot: pozlatenje, prenovljenje itd. oskrbim po najnižji ceni in jamčim za trajnost meni izročenih naročil.

Za častna naročila prosi najvdaneje

Matija Ozbič

v Kamniku.

(10-8)

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.